

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 ft — kr.
Fél évre . . . 3 ft — kr.
Negyed évre . . . 1 ft 50 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kurczaparti-utca 31. száma.
Hova a lap szellemi részét
illető közlemények, előfizetési
pénzek is küldendők.

SZENTESI LAP

POLITIKAI ÉS VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Hirdetések árát

valamint nyilt-teri közleményeket kiadó-hivatalunk mérlet szerint olcsón számít.

Egyes példányok kaphatók: nyomdánkban. Stark N. és Untermyller E. könyvkben számonként 5 kr-rt. Kéziratok vissza tartatnak.

Megjelenik hetenként háromszor:

vasárnap, szerdán és pénteken
a kora reggeli órákban.

Szerkesztésért felelős:

SIMA FERENCZ.

Lapunk megrendelhető:

a kiadó-hivatalban és lapkihordóink útján,
kik az előfizetési pénzeket is felvehetik.

Október 6.

A szent hazának minő imádó szerelmét, a hazafierényeknek mily megmérhetlenségét, a lelkesülésnek mily végtelen nagyságát emészette el negyvennyolcz esztendeje a magyar Golgotha!... — Ha az erényekből bár parányi rész, a világosság öznéből egy sugár, az égi világokból egy atom találma helyet a mi sziveinkben, a kik élünk és meghalunk, hogy ne támadjunk fel — soha!...

Ők meghaltak és feltámadtak — ma is. Miért?

Azért-e, mert biztatni akarják a csüggedőt, vigasztalni a legyőzöttet, bátorítani a kétkedőt, hogy: les z feltámadás!

Vagy azért, hogy megmutassák ennek az örömben zászlót lengető, mámorban uszó, szenvedélyesen kézsókolgató nemzetnek a sebeket, mint Tamásnak a Mester a Golgotháról hozottakat...?

Különbséget mutatnak-e nekünk e mai napokban a marjrság fénye és a szolgaság végtelen sötétje között; hogy amaz dicső, fényes és meleg, ha vérbe borult is, mint a lemenő nyári nap utolsó sugara, — hűvös, sötét, nedves, rideg ez, mint a tegnapi nap...

Vagy összehasonlítást engednek a kötélen kiszenvedett martyr örök szelleme és a kötélen hízott rabszolgá undok, romlandó teste között?

Miért?..

Ti nagyok, dicsők, hősök, szentek, kik feltámadtatok! Nekünk, kicsinyeknek, meghunnyászodóknak, profánusoknak tulvilagból jövő, szívet borzasztó, agyvelőt rázó hangotokon mit feleltek?..

Jól megértésétek. Azért jönnek el hozzánk, hogy akkor is, a midőn vigadunk, akkor is, a midőn gyászolunk, félénken reménykedünk, vagy gyáván csüggedünk, botorul hiszünk, vagy kétségbeesünk, mindig meggondoljuk: hogy az a halott, kit ama szomorú napon velük együtt öltek meg, a legszebb, legnagyobb, legdicsőbb mindnyájuk között, a kiért meghaltak mindnyájan és a kiért meg kellene halnunk mindnyájunknak, még mindig nem támadott fel:

A magyar szabadság!

Mikor támad fel?..

Imádkozunk és dolgozzunk!

Ádám Endre.

Emlékezzünk régiekről.

Most, midőn az egész országban zeng a lelkesedés himnusza azon fordulatnak miatta, mely az uralkodóház politikájában a nemzet javára állítólag bekövetkezett, — talán nem árt egy röpké pillantást vetni a multba, abba a sötét korszakba, amikor az udvari politika a vérig sanyargatta és magyar nemzeti mivoltukból ki akarta vetkőztetni „Árpád fiait.”

E mult fátyolát lebbenti föl dr. Szentkláray Jenő jeles történetírónk egy rövid tanulmányában, mely „A társadalom nemzeti földadatairól Délmagyarországon” czim alatt igen epületes adatokkal mutatja ki, hogy mikép folyt nálunk a nemzetirtás pusztító munkája.

A tudós történetirő értekezéséből közöljük a következő részt:

Nem a féltudó uralma, de az a félszázadot meghaladó időszak volt Délmagyarországra dicstelen és végzetes, mely 1716-tól 1779-ig Ausztria zsák-mányává tevő és az anyahaza kebléről leszakító ezt az országrészt. Ekkor vesztett ki vidékünk az erdélyi fejedelmek alatt szépen föllendült magyar nemzeti irányzat. Vármegyéinket egészen letörölték Magyarország terkeperől. Területök „Temesi Bánság” elnevezéssel osztrák tartományyá alakítva, teljesen elidegenítették Szt.-István osztatlan koronáját a német szellemben, osztrák és cseh szokások szerint idegenektől kormányozták. 26.000 négyszög kilométernyi mezőséget és szántófódeket, hajdan mind magyar nemesi családok birtokát, rideg részvétlenséggel eltulajdonították és a törvényszékeknek királyi rendelettel megtiltották, hogy a jogos tulajdonát kereső magyar nemességtől bármi birtokpeket elfogadjanak. E földeket aztan osztrák, német, bajor, tiroli, francia, cseh, morva, szerb, bolgár és olah bevándorlóknak adományozták, a kiket Magyarország adójából, de Magyarország tudta és beleegyezése nélkül gazdag kényelemben telepítettek le. A régi magyar községek helyén idegen lakossággal idegen nevű községek keletkeztek és a magyar történelmi helynevek értelmetlen torz elnevezésekkel cseréltettek föl. Magyar ember egy talpalatnyi földet nem kaphatott és földönfutóvá lett a saját hazájában. A tiszavidéki magyarságot bele kényszerítették a szláváságba, a maros- és dunapartiakat pedig a prepotens oláháságba. Elvesztették nyelvüket s nemzeti jellegüket, és ma már csak a családnevek roncsaiból ismerni meg, hogy valaha ők is magyarok voltak. Sehol, egy hivatalban magyar születésű tisztviselőt nem alkalmaztak. Lenyűgözték még a a kath. egyházat is. Mig azelőtt a kath. egyház a magyarság soraiból vette szolgáit és a papi rend mindig elűljárt a hazafi köteleességek teljesítésében, most ezt is lehetetlenné tették. Szent Gellért egyházmegyéjébe a Temesi Bánság egész időszaka alatt egyetlen magyar püspököt vagy kanonokat nem neveztek ki, de meg olyant sem, a ki legalább magyarul tudott volna. Hivatalos nyelvé az egész tartományban a németet tették. A falusi iskolákban külföldről szerzett tanítók, leginkább osztrák káplárok, őrmesterek és tudakos kézművesek vezették az oktatást. Ipar, kereskedelem, társadalmi érintkezés, mind kivetkőzött hajdani magyar jellegéből. Az a kultúra pedig, a mit elplántáltak, nem fakadt nemzeti közérzésből és azért nem is eresztett mélyebb gyökereket a tartomány szellemi vagy anyagi jólétére. Ellenkezőleg, míg a magyar vármegyékben

mindenfelé megnövekedett a gazdasági jólét, gyarapodott a nemzet intellektuális és vagyoni tőkéje: addig az idegenül kormányzott Temesi Bánságban pangást és elmaradottságot konstataáltak az egykoru adatok. II. Józsefnek 1763. évi utinaplója leplezetlen őszinteséggel tárja föl az általános elégedetlenséget az itteni német kultúra szemfényvesztő áldásaival.

Mennyivel előbbre lennének ma a magyarág dolgában, ha az ország ome történelmi védvonalán a mult században szintolyan népes, vagyonos és élet-erős magyar községek alakulhattak volna, minők a szomszéd Bács, Csanád- és Csongrádmegyék virálynain keletkeztek.

A képviselőház ünnepe.

Ünnepi hangulatban folyt le hétfőn a képviselőház ülése. A pártok mind össze voltak forrva abban a harmonikus érzésben, a metyet a koronás király ismeretes ténye előidézték. Az ülésen minden oldalról a hála és köszönet szavai hangzottak föl.

Az ülésnek egyik disze volt, ketségtelenül, Ap-ponyi Albert beszéde, a mely ugy formában, mint tartalomban igazán méltó volt a mai nap kiváló jelentőségéhez. Különösen nagy és általános hatást tett beszédének azon része, a melyben rámutatott, hogy immár beigazolást nyert, hogy: a ki a nemzeti ügyért küzd és harcol, az nincs ellentétben a korona érzelmeivel és akaratával!

A közjogi ellenzék részéről Mészely Lajos mutatott rá lendületes beszédben arra az igazságra, hogy midőn a koronás király azon hősök emlékeit tiszteli meg, a kik az ország szabadságáért és függetlenségéért küzdöttek, ez által elismerte ezen küzdelmeknek hazafias és jogosult voltát.

Holló Lajos a fejedelmi tényrt csak kezdetnek tekinti. A történelmi igazság követelményeként be kell következni annak az időnek is, a mikor nemcsak az érzelmeiben leszünk közösök, hanem a magyar nemzeti érdekeknek elismerésében és szolgálataiban is.

Az elmúlt századok nagyon szomorú tanulsággal szolgálnak a magyar nemzetnek. Századokon keresztül dinasztija nemcsak hogy nem állott a nemzet kulturájának és szellemi és anyagi gyarapodásának elén, de ellenkezőleg minddezekben attól csak elnyomást várhatott. Nehéz időkbén azután megis előállottak, hogy a nemzet hiúságát, becsvágyát alárendelt dolgokkal kielégítsék, de akkor sem azzal, hogy igazi nagy érdekeit előbbre vigyék. Meg van róla győződve, hogy a mai idők mások, hogy ma már a koronát mellettünk fogjuk akkor is találni, mikor nemcsak érzelmi dolgokról lesz szó, hanem mikor a nemzet nagy érdekei kerülnek döntésre. Mert a trón és nemzet igazi biztonsága elérve csak akkor lesz, ha a nemzet az ő szuverén jogait minden intézményébe beviheti és az által hatalommal és tekintéllyel bír, erejét az ország és a trón védelmére kifejteni.

Molnár János a néppárt, Hegedűs Sándor pedig a kormánypart érzelmeit tolmácsolták.

Királyünnep.

Kettős ünnepet ült Szentés város közönsége október 4-én. A nemzet nagyjainak érczbe öntött emlékét megörökíteni rendelő királyi leirat okozta lelkes öröm nyilvánításának s a király születés napja megünnepelésének volt e nap szentelve, s Szentés város hazafias, tősgyökeres magyar közönsége

az apostoli király iránti hűsége és szeretetének az ünnep lefolyása alatt fénves tanubizonyosságát adta. A szeptember 25-iki királyi elhatározás — mint a jelekből következtethető lehet — korszakot alkot a magyar nemzet történetében, s Szentes város értelmes közönysége a kedvező fordulat ma még kiszámíthatatlan értékű becsét felismerve, osztály és rangkülönbség nélkül tömörült, hogy a hálaünnepet minél fényesebbé, minél impozantabbá tegye, s az ünnepi sorába állított kicsiny és nagy, hogy hálás szíve szeretetének melegével áldozzon az ősz királynak, aki az ő magyar nemzete dicsőséges emlékeztető nagyiban megbecsüli hű magyar népet s megérti a magyar szív dobogását . . .

A fellobogzott utcák során reggel 8 óra az ev. ref. templomba gyűlt isteni tiszteletre az ünnepi közönység. Komor, hűvös ősi reggel volt, a nap ereje megtörött a fellegeken s szakadatlanul permetezett a sűrű apró eső. A locs-pocs idő dacára azonban az ev. ref. templom nagy hajója egészen megtelt. Az egyesületek, testületek csaknem kivétel nélkül képviselve voltak. Kinek kinek fel volt tartva a megfelelő hely, mire diszkrúv városi rendőrök és hivatalosok ügyeltek. Ott volt az ünnepi sorában az ármentesítő társulat tisztikara, a kir. járásbíró, az áll. főgymnázium tanári kara, a polgári leányiskola növendékeivel, a városi tisztikar s képviselőtestület, a helybeli csendőr-szakasz, a posta és táviratdöntő, a kir. adóhivatal tisztikara, az ipartestület és az iparos ifjak küldöttsége és a két 48-as kör testületileg kellemetlenül hatott és szerfelett feltűnő volt, hogy az első két padosor üresen tátongott — ez a két padosor a vármegyének volt fenntartva . . . . .

Az isteni tiszteletet Gerőcz Lajos lelkész vezette. ki magyaros érzéssel megható, szép ünnepi imát mondott. Ima után a Németh Elek által betanított vegyes kar adott elő pár éneket oly meglepő készültséggel s kifogástalan egyöntetűséggel, amely nagyban hozzájárult az ünnepi fényének emeléséhez.

Kilencz órákor az izraelita imaházban kezdődött az isteni tisztelet, melyen a tanári kar, a vá-

rosi tisztikar, az ipartestület, csendőrszakasz s még több testület jelent meg. Bevezetésül a dalárda énekelte alkalmi éneket, majd a kántor adta elő az isteni tisztelethez tartozó imát gyönyörű, erős tiszta érczes hangján. De — el kell ismernünk — hogy az isteni tiszteletek lefolyásának kiemelkedő fénypontját a szentesi izr. hitvánok beszéde képezte. Valóban nem is tudjuk, mi ragadott el bennünket inkább: a szónoklat formai tökélye, a hazafias hang mely az egész beszéden átrezgett, a tartalom eszmegazdasága vagy a lendületes előadási mód? Annyi azonban bizonyos, hogy a szónoklat általános látható mély hatást tett a hallgatókra, s a közönység mindvégig siri csendben feszült figyelemmel hallgatta a remek beszédet. Végezetül a dalárda énekelte a Szózatot, mit a gyülekezet állva hallgatott végig.

A rom. kath. templomban dr. Ulár István apátplebános tartott káplánjai asszisztálásával mellett fényes misét. Az apátplebános teljes ormátumában, püspöksüveg és püspökpálczával celebrált. Itt már a vármegye is megjelent a többi testületekkel együtt. Mise közben Mezei Mór kántor az örök szép királyi himnuszt énekelte, s a közönység a Szózat lelkes hangjai mellett oszlott szét.

Tizenegy órára volt kitűzve az ünnepségek programjában a vármegye díszközgyűlése. A közgyűlésen a központi tisztikar a járási tisztviselőkkel együtt, a törvényhatósági bizottsági tagok nagy része pártkülönbség nélkül s díszes haligat közönység jelent meg. A közgyűlést a főispán nyitotta meg rövid beszéddel, azután Cicetrisz főjegyző állott fel, s hévvel előadott szónoklatában indítványozta hogy a szeptember 25-iki epochális királyi leirat teljes szövegében örök emlékeztetői iktatassák a törvényhatósági közgyűlés jegyzőkönyvébe, mit a díszközgyűlés Fekete Márton bizottsági tag felszólalása után egyhangulag el is fogadott, s ezzel a közgyűlés véget ért.

Este kelve gyűltak az örömtűzek ezrei. A polgármester plakátok útján hívta fel a város lakosságát hogy este fél hétkor kivilágítást rendezzen, s nemcsak a főbb utcák, de a központtól távolabb eső városi részekben is alig került ablak, hol egy

két szál gyertya ne égett volna. A megyeháznál tervezett díszes kivilágítást a szakadó eső nagy mértékben megakadályozta, de az ablakon belől alkalmazzott tűzfeliratok így is eléggé szép látványt nyújtottak. Igen szép volt a főgymnázium épülete jól sikerült transparentjeivel, de határozottan legizlésebb volt a Jurenák-féle városi épület díszes kivilágítása, melyet Novobáczky tanácsnok rendezett a közgyűlés határozata folytán. Az utcai fronton lévő hét ablak mindegyikében egy-egy transparent világolt, a középső transparent az ország czimerével ábrázolta a mellette levőkön F. J. monogrammmal ragyogott, tovább feliratok s a város címere következtek. A szép díszítésnek a kellemetlen idő dacára is sok nézője akadt.

Az ünnepséget a kaszinóban rendezett bankett zárta be, a nedves idő azonban a főispánnak s a többi szónokoknak annyira megártott hogy teljesen berekedtek s így a szép banketten senki sem kerüldhetett aki az ünnepi jelentőségét csak pár szóban is méltatni s a királyi tény nyomán fakadt lelkesedést tolmácsolni képes lehetett volna.

Helyi és vegyes hírek.

Október 6.

Ismételten figyelemztetjük tisztelt olvasóinkat a mai gyászünnepélyre, mely tudvaleg reggel 8 órákor a református templomban, 9 órákor pedig a rom. katolikus templomban megy végbe. Akiben romlatlanul él a nemzeti érzés, az a ma inkább mint valaha iparkodni fog demonstratív kiuntatni kegyeletét a szabadság vértanuinak emléke iránt.

— **Vezett eb a városban.** A minap említettük, hogy a külhatárbán báró Maasburg Sándor birtokán egy eb megveszedett és egyuttal jelent, hogy dacára a multkorai már már kiütni látszó vesztség, a belterületen még eddig nem fordult elő gyanus eset. Mint most értesülünk, azonban tegnap reggel a II-ik tizedbe egy veszetűnek látszó gyanus ebet irtott ki Turák János. Az esetről rögtön értesített állatorvos felboncolta az ebet, s ámbár az eb belső szerveiben a veszettségre nézve határozott

A SZENTESI LAP TÁRCZÁJA.

A madarak mint időjósok.

Minden ember tudja azt, hogy az állatok a velök született sajátosság osztonnál fogva előre megérzik a bekövetkező időt és különösen a zivatar. Az ember, ki erre részint nem figyel, részint pedig idegei sem oly fogékonyak sokkal kevésbé bírja azt megismerni. De e tekintetben a falusi emberek, különösen a nyájörök kivételt képeznek, kik majdnem teljes bizonyossággal meg tudják jósolni, hogy milyen idő lesz.

A falusi emberek azt állítják, mindenesetre tapasztalat után, hogy midőn a marhák ugrálnak, akkor dörögni fog; midőn pedig a fecskék alant alant röplönek, esni fog; ugyszintén akkor is, ha a békák sokat kurutyolnak, vagy a kakas sokat kukorékol.

Annyi bizonyos, hogy a marhák, ha künn vannak a legelőn és zivatar közeleg, a fergeteg előtt már néhány órával igen nyughatatlanok, pedig az ember egy felhőskét sem lát még az égen.

Mindenesetre igen érdekes volna, ha valaki a állatok magatartását figyelemmel kísérné; többet lehet abból tanulni, mint száz kötet holdvilágszűrőcsőlő regényből.

Az állatok osztonával éppen úgy vannak a tudósok, mint más egyéb szellemi képességgel; az egyik azt állítja, hogy tisztán ismeri azt, a másik pedig még létezését is tagadja.

Azt tartják, hogy az állatok idegrendszeröknek tulajdonság érzékenysége folytán érzik meg a fergeteg, földrengést, vagy más egyéb rendkívüli dolgot. Ezen állítás tulmérés, miután az állatok idegeinek érzékenysége nemcsak órákra és napokra, hanem hetekre, hónapokra is kihat; vagyis az állatok hetek előtt már készülnek valamely bekövetkező eseményre.

Igen nehéz e kevésbé észlelt tárgyban valami bizonyosat állítani; azonban akármiként fogjuk is fel

a dolgot, annyi tagadhatlan, hogy az állatok sokkal jobb időjósok, mint az emberek s így ha megvigyázzuk őket, tanulhatunk tőlük.

Legjobb időjósok mindenesetre a madarak s ezeket sokkal könnyebb is tanulmányozni. Tagadhatlan tény, hogy midőn a férgek melyen ássák magukat a földbe, vagy a hangyák üregeiknek legmélyébe vonulnak, vagy a hernyópéteket sűrű levelek között találjuk, kemény telet várhatunk; de ezen jelenségek tanulmányozása igen sok nehézséggel van összekötve, míg a madarak szokásait vizsgálni könnyű dolog és gyakran igen mulatságos is; az egész mesterség abban áll, hogy az ember kissé több figyelmet fordít arra, hogy mikor érkeznek és mikor távoznak el. Lássunk néhány példát:

Ha erős tél következik, akkor az északi vándormadarak sokkal korábban érkeznek, mint különben. Ha a rigók, fenyőmadarak és pintyek nyughatatlanok, akkor rendszeren zivatar következik; ha pedig korán vándorolnak el, akkor havat lehet várni. Ha az északi vadludak korán kezdik összeáll vándorutjukat, ebből igen könnyű következtetni, hogy a tél nemsokára beáll. Ha pedig még december körül is lát az ember pacsirtát és pintyet — mi nem tartozik a ritkaságok közé — akkor rendszeren enyhe téle van kiáltás.

A varjak szintén ily bizonyossággal jósolják meg az időt. Rendszeren november vége felé érkeznek, ha pedig hamarabb jönnek, bizonyára korán beáll a tél.

Még jobban lehet a bekövetkező időjárásra következtetni a madarak vándorlásából tavaszkor, mondja Brehm, a hirneves természetvizsgáló, ki után ezen érdekes cikket közöljük.

Igy az 1817. év tavaszán — mondja a tudós — oly nagy mennyiségű hegyi pintyet és gyöngyevő hurost látott, a mennyit soha sem azelőtt, sem azután, melyek semmi kedvet sem mutattak az el-távozásra és a tavasz csakugyan igen kedvezőtlen volt.

Ha igen nedves év következik és valamely folyó áradásától lehet tartani, akkor a vizimadarak nem rakják le tojásaikat a víz közelébe, hanem attól távol. Így 1843-ban igen sok bibiczet láttam a szárazföldön — folytatja a tudós — miről nedves évre következtettem és nem csalódtam, mert egész tavaszson át szakadt az eső és a vizek közelében ezen madaraknak egyetlen tojása sem maradt volna meg, így azonban előérzetüket követve, megmentették azokat.

A mily bizonyossággal lehet némely madár korai vagy késő érkezéséből a nedves időre következtetni éppoly bizonyossággal tudható az is, hogy száraz tavasz lesz. Erre vonatkozólag Baumann igen érdekes esetet beszél el, kinek lakásához közel egy nagy tóban egy pár vadlud telepedett meg, hol tojásait kikölté. Midőn a kicsinyisikmaglehetősen felnőttek, a boldog pár egy másik kisebb tóba tette át lakását, a mi a figyelmes tudósok igen feltűnt. A forró június, mely hónapban egyetlen egyszer sem esett, végkép kiszárita a nagy tavat, a ludak előbbi lakását, a kis tavat azonban meg nem foszthatá a vízétől, mely most a ludcsaládnak biztos menhelyet adott. Milyen biztosan vezette ezen madarakat az oszton. 1832-ben Berlinbe utaztam — beszél a tudós — és igen örültem, hogy visszatérőben Ahlsdorfbán néhány vadászaton vehetek részt báró Seyfertiz barátomnál, kinek birtokán roppant nádas volt. De nagy csodálkozásomra rókát és nyulat lőtünk azon helyen, hol különben milliónyi vadréce tanyázott. Barátom azt mondá, hogy már május hó elején tudta, miszerint a nádas ki fog száradni, mert a halak már ápril hóban nagy számmal usztak kifel a tóból, a vadrucák és vizityukok pedig, valamint a vizilebenkék is még májusban röplötek el.

Ily jelenségből egész bizonyossággal lehet következtetni mindig a száraz nyarra. Valamint az is csatlhatlan jelensége a száraz időnek, ha a rovarvök keveset tojnak.

Mindent figyelemmel kísérni mindenesetre a tudomány érdekében áll. Szűcs Iván.

tüneteket nem észlelt, véleményére a kapitányság mégis elrendelte és a veszett kutyával érintkezett s Szóke Gábor tulajdonát képező ebnek a megfigyelését, mert mint mondja a veszéltség határozott konstatálhatása előtt már a beteg eb ragályos.

Közegészségügyi kihágás. Lapunk múlt számában már említettük, hogy Majzik Mátyást Fazekas János rkáplár rajta csipte, midőn szegvárról — tehát hatósági zárral levő területéről — sertést hajtott Szentese. Mint mondtuk utjabban kiderült, Majzik a sertést egyszerűen Lénárt Bálint szentesi sertéskereskedő rendelkezésére szállította Szentese. Lénárt kijelentette, hogy neki szabad sertést venni vérszékelyről is, mert neki nincs szüksége alispáni engedélyre. Most egy ehhez hasonló eset foglalkoztatja a rendőrséget ismét. A multkoriban Gajda István szegvári lakos engedélyt kapott az alispántól arra nézve hogy vérszékelyről ugyan, de egészséges sertést, Hegyi József mindszenti lakoshoz szállíthat, de úgy, hogy a sertés Mindszenten 10 napig megfigyelti zár alatt tartandó. Gajda el is szállította a sertésait. Most azonban, valami úton módon a sertés Beeh Márton szentesi kereskedő birtokába került, ki is azt a városi közigazgatás közfogyasztásra bocsátás céljából leakarta vágatni. Kardos Jenő városi állatorvos megvizsgálta a sertést, s konstatálván, hogy az alispáni engedély, feltéve egyszerűsind orvosi megvizsgálattal nekül szállított-e a hatóságilag zár alá helyezett területéről Szentese, s miután úgy megállapította, hogy a sertés vérszékelymentes, a kapitány elrendelte, hogy a sertés közfogyasztásra nem bocsátható és 40 napig megfigyelti zár alá helyeztetik. Szinte hihetetlen, hogy ilyen és ehhez hasonló esetek nap-nap után fordulnak elő a rendőrségnél és alig van rá példa, hogy a rendőrség akár csak egyetlen esetben is alkalmazta volna a közegészségügyi törvények elleni ilyen súlyosan vétő sertés kereskedők ellen a törvény szigorát, hanem személyesített a felelősséget homokba burkolva sokszor egész évig el hagyja húzódni. Az élelmes sertés kereskedők pedig egész nyugodtan úzik tovább azt az állat egészségre rendkívül veszélyes mesterséget, mint ezt a vizsgálat kiderítette, az így megvásárolt sertés minden méterháza után 7 forint hasznuk van. Mindenestre jó lenne, ha a kapitányság egy kicsit több buzgósággal és szorgalommal járna el ezekbe az esetekben.

Nyilvános számadás. Az 1897. évi október 3-án a tul a kurcazi vendéglői helyiségben megtartott táncmulatság alkalmával befolyt beletjegyekből 93 frt 50 kr, és feldíjazás Lakatos István lakatos (Kunzeutmarion) 40 kr; e szerint a kiadás 72 frt 20 kr, maradt jötekonyszámlára 21 frt 75 kr.

Elfogott váltóhamisító. Nagy szenzációt s kínos izgatottságot kelt Zomborban egy kifogástalan, korrekt uriembernek ismert vármegyei segédlevéltáros elfogatása, ki, mint töredelmesen bevallja, már négy év óta a bűn ösvényére tévedt. Szinte hihetetlenül hangzik, de való dolog, hogy már négy év óta rendszeresen úzi a váltóhamisítást s nem csekély összegekre, a nélkül, hogy manipulációjára rájöttek, avagy csak gyanúsítottak volna. Mint a vizsgálat első perceiben kiderült, mintegy 23—25 ezer forint erejéig károsította meg az ottani pénztintézeteket, de nem lehetetlen, hogy a hamis váltókkal kicsalt összeg sokkal magasabbra rug, mert az elfogott segédlevéltáros vallomása szerint, mintegy negyvenegy darab váltója van forgalomban.

A szenzációs bűnyőről következőket jelentik: Nickl János, Bács-Bodrogh vármegyének segédlevéltárnoka volt. Három év előtt ment nyugdíjba, öreg korára való tekintetből. Általában tisztességes, becsületes embernek ismerték, csak azt tudták róla, hogy sok adóssága van, de ez nem tűnt fel senkinek, mert Zomborban egy 8—8000 frtot érő bázsa s több év előtt Szilvóniában vett 160 holdas birtoka van. A birtokvetel megmagyarázta a sok adósság eredetét.

Nyugdíjaztatása után teljesen a gazdálkodásnak élt; sokat utazott le Szilvóniába, de visszatértekor mindig panaszkodott, hogy nem jól megy a gazdaság. Különös passziói nem voltak; csendesen élt felesége és négy gyermeke körében.

Pár nap előtt suttogni kezdtek a városban, hogy Nickl nem tisztakéz ember ügyei nagyon rendezetlenek s egyik-másik már olyasfélért is mondott, hogy váltóinak legnagyobb része hamis. Ugy is volt.

Tegnapelőtt vált valóra a hír. Nickl János önmaga jelentkezett a rendőrségnél s mikor a vizsgálóbíró kihallgatta, részletesen beszámolt üzemeiről. Természetesen azonnal letartóztatták.

A letartóztatás előtti napon Nickl vigan volt; nagyobbszerű vacsorát készített s azt mondta családjának, hogy reggel hosszabb időre Szilvóniába utazik. Reggel el is ment hazulról, de nem Szilvóniába. Egyenesen a vármegyei palotában levő királyi ügyészhez ment s ott jelentkezett Mayer Károly kir. alügyésznel.

Hettessheimer Henrik vizsgálóbíró a letartóztatás előtt kihallgatta. Nickl János részletes vallomást tett.

Vallomása szerint 1893. évben kezdte a váltóhamisítást s azóta zavartalanul folytatta. Összesen negyvenegy hamisított váltója van forgalomban, 23,000 forint értékben. A váltókat lejáratkor rendszeresen prolongálta. fizette a kamatokat, sőt — ha kellett — törlesztett is bizonyos százalékot. Sohasem csípték rajta s a váltók valódiságában nem kételkedtek. Most is csak azért jelentkezett s azért nem folytatta tovább üzemeit, mert egy pár hamis váltóját megváltották.

Nem bírta már a kamatokat fizetni. Jelentkezett tehát, hogy ne keressék s hogy ne nyilvános helyen fogják esetleg el. Részletesen előadta azt is, hogy kiknek a neveit hamisította a váltókon. E szerint Zomborból csak egy-két ember nevéet használta fel, legtöbbször Gákona községből érdekelve gazdag paraszt birtokosok. Az osztrák-magyar bank szabadkai fiókjánál 16—17,000 frt értékű hamis váltót értékesített s mintegy 6—7000 forint értékű más vidéki pénztintézetnél.

Arra a kérdésre, hogy miért bocsátkozott ilyen bűnös üzelmekbe, azt felelte, hogy a birtokvásárlás vitte bele s mindig jobban és jobban súlyyodt le a bűn posványába, míg végre ideig jutott.

A családja még d. u. 7 órákor sem tudta, hogy a fentartójuk le van tartóztatva. Azt hitték, hogy Szilvóniába utazott. Képzelték mennyire le volt sujtva a család a letartóztatás híre.

Az ellenzék üldözése. Az egri polgármester és ügyész elkövtették azt az ügytelenséget, hogy elárították a Lukács László pénzügyminiszternek napnál tisztább mandátuma ellen benyújtott petíciót. Radvánszky Lajos előadó árvaszéki ülnök pedig meg merete tenni azt, hogy harmincz forintokat utalványozott ki őt kiskoru árvának, ezek jogos vagyonából, hogy éhen ne haljanak, míg a bíróság meghozza határozatát. Radvánszkyknak is az a baja, hogy ellenzéki ember. Kállay Zoltán a kormány nem azért tette meg főispánna, hogy ilyen dolgok fölött szemet hunyjon. Meg is indították a polgármester, az ügyész és az ülnök ellen a fegyelmi eljárást. A közigazgatás bizottság felmentelte mind a hármat, mire Kállay főispán megfélembeszt ezt a határozatot Percel belügyminiszterhez. Csak természetes, hogy Percel Dezső úgy a polgármestert, mint a városi ügyészt és az árvaszéki ülnököt állásuktól felfüggesztelte. Hiszen magyarországon élünk.

Mikor az emberből csillag lesz. Weber Emiből, egy bési zenetanítóból csillag lett. Maga mondotta, s az emberi nem ez érdekes átváltozást szeptember 27-ére virradó éjjelen töle telhető lehangosabb szóval sietett tudtára adni nála lakó nővérének. Hogy új hivatásának megfelelő állást foglaljon el nővére ügyára állott s erről a magaságról adta tudtára, hogy ő már régóta halott, s csak azért lépett ki sirjából, hogy nővérét megölje. Így akarja rendeltetése betöltésében segíteni, mert róla is meg vagyon írva, hogy csillag lesz.

Bátyja magából kikelt arca, s a meglepő hír annyira megrémítette a leányt, hogy segítségért kiáltott, a mi az örjőngő zenetanárt méginkább izgatta s a butorokat kezdte szétzúzni. Mire a segítségkiáltásokra a lakásba ment a házmester, a szerencsétlen zenetanítót már sehol sem találták. Az udvaron fogták el és nagy küzdelem után megfékeztek.

A szerencsétlen zenetanító három hónap előtt egy spirítus-társaságra lépett s belefordult a spirítusba. Szalón kabátban és czilinderben járt, de meztibb és most, mint mondottuk, az a mániája, hogy ő csillag.

Tréfas halottak Egy francia statisztikus érdekes összeállítást közöl a legezcentrikusabb testamentumokról. Néhány évvel ezelőtt a Párisban elhunyt báró N. Nyolczvanezer forintot hagyott Tigris nevű dög dögjára. Az örökhagyó rendelkezésére egy villát vettek az örökös számára, ahol korlátlanul hancurozhatnak négylábu pajtásaival. A környéken kóborgó kutyák persze ugyancsak kedvében járnak a boldog örökösnek, csak hogy osztozkodhassanak a falatokon. Egy apoló és egy háziasszony gondoskodik az állat kenyérmérő és jöletéről. Mindegyiknek ezerétszáz forint fizetése van, szabad lakás no meg élelemre sem költhetnek sokat, kifutja a kutya jó kosztjából. Ily körülmények között több mint bizonyos, hogy a Tigris örözi mindent el fognak követni, ami tőlük és állatorvostól kikelik, hogy N. báró örököse az ugatókor legvégső határáig éljen. Amint a kutya rosszabb hazába költözik, a villát eladják. Ötszáz forintból szobrot állítanak a dögnek a megmaradt jókora összegekre pedig egy párisi állatvédő egyesületnek jut. — Egy volt bécsi kereskedő gazdag özvegye akként rendelkezett, hogy sirjánál egy ismert nevű zenekar a Dunári-keringőt játszsa. Minden muzsikusknak ötven forintot hagyott. Az egyházi hatóság azonban tiltakozott a furcsa melódjarekviem ellen. De a trombitások rá akartak szolgálni a ropogos ötvenes-kre, tehát úgy tettek eleget az olhunyt kívánságának, hogy a koporsó s a szögezése előtt tujták el a valczert. — Egy jómódú száz agglégény négy legjobb barátjára hagyta vagyonát azzal a kikötéssel, hogy tetemet egéssék el s a hamut

egy magas hegy tetején szórják szét a szélrózsa minden irányában s pezsgőzzenek a hegy tetején az ő egészségére. — Egy belga világfi, aki nyílt házat tartott, tizenöt ezer frank évi jàradékot hagyott annak az öt mindennapos vendégének, aki becsületre vált asztalának. Minden hónapban versenyevést kilé rendezniök s aki a legnagyobb rekordot éri el, Ötszáz frankot kap. — Egy amerikai nšbob tultesz valamennyin. Sohasem állhatta a sötétséget. A kriptájába óriási költséggel villamos lámpákat állítottat föl és végrendeletében szép summa pénzt hagyott arra a célra, hogy sirját éjjel-nappal világítsák.

Verekedési adó. Farkasrádó Putyi Vincze a kis czéduláját lobogtatva állított be a kihágási bírósághoz.

— Mit akar? — szól rá az irnok.

— Mán mint ér? Sömmit — feleli a magyar

— De heszen csak úgy jökedvre nem hitták be kendet?

— Mán azt én nem mendhatom, hanem majd mögmondi ez a czédula, amelyikkel bekivántak...

— Igen, az asszonyt elkergette a háztól.

— Mógérdemőlt.

— Nem adig van ám az atyafi, mert az asszonyt el szabad ugyan kergetni, de nem szabad bántani, hiszen meg akkor is megbirságotjuk, ha a lovát megveri...

— Nono.

— De meg ám!

— Az ember megcsóválja a fejét, majd komoly szóval fogadát tesz:

— No hamost mög nem jérhölnek a verekedési adóval, hát nem tartok többet se lovat, se asszonyt.

A Magyar Hirlap. Hirlapolvasás nélkül ma már a nagy közönség egyetlen rétege se lehet el Mindenki gyors és pontos tájékozást óhajt a napi eseményekről és annál szivesebben veszi az értesüléseket, minél erősebb tendenciózuság azok és minél jobban megközelítik a tárgyilagosságot. Az a legjobb lap, a melyik igazat mond, a melyik úgy közli az eseményeket, a mint valósággal megtörténtek s a melyik önállóan, minden befolyástól függetlenül, határozottan foglal állást és félreérthetetlenül nyilvánít véleményt mindentől. Ha ez a vélemény olyan, hogy iszta hazafiság s a közönség érdekeinek állandó szemmelartása ez védelme sugárzik ki belőle, akkor minden olvasó a legjobbat kapta, amit kaphatott. A Magyar Hirlap büszkén hivatkozhat arra, hogy majdnem hét évvel fennállása óta folyvást ezt az elvet követte és ezzel a jelleggel hódította meg az olvasókat. A Magyar Hirlap soha párttekineteket le nem nyugózték, szabadon és függetlenül agítált mindekor a közjó szolgálatában, nem várva más jutalmat, mint azok elismerését, a kik az őznetlen hazafiságot meg tudják becsülni. A Magyar Hirlap jelszavai: liberalizmus, magyarság tetőtől talpig, demokratizmus a társadalom egészében, teljes függetlenség a szókimondásban, a nemzeti érdekek legparányibbjának is feltétlen védelme a meg nem akuvás legszűkebb fokág. A nemzet gazdaság minden ágának magyar alapon, magyar érdekek szerint való megszárídtatása és fejlesztése egyik főprogram-pontja a Magyar hirlapnak. A modern hirlapirodalom legelőkeltebb eszközei állanak rendelkezésére a Magyar hirlapnak arra, hogy elváltat hivatását mindenkép betölthesse, Van olya szerkesztősége, a mely munkerek tekintetében és megbízhatóság dolgában szint páratlan. Fenyő Sándor felelős szerkesztő, a kinek az eivhűsége a Magyar Hirlap minden számában nyilatkozik, a magyar hirlapok legjavát gyűjtötte maga köré s számukat folyvást szaporítja. A legjobb nevű bellotristák egész serege van lekötvő a Magyar Hirlaphoz, erről könnyű meggyőződni a lap tárczarovatából, a mely állandóan a legérdekesebb irodalmi lítemásokat közli. Az egyes lapot az a törhetlen liberalizmus övezi át, a melyek a vasgyűrűjén keresztül a reakció semmiféle erőszakossága át nem hathat, Nemcsak a főváros, hanem a vidék közönsége is folytonos meleg érintkezésben van a Magyar Hirlappal, a melyet bizalmasul, tanácsul tekint, a mint ezt a szerkesztői üzenetek rovata folyvást bizonyítja. A lap rovatai felölelik a uap minden érdekes eseményt s Társaság rovata, mely a közélet legujabb aktualitásairól szól, unkmum a maga nemében. A legujabb, legjobb regények a Magyar Hirlapban jelennek meg, még pedig beköthető könyvvalakban. Tetjesen díjtalanul adja előfizetőinek adja előfizetőinek Karácsonyi Album-át, díjtalanul, csak a költséget számítva fel érte a „Kis Vilg, című gyermeklapot és fél áron az „Évszak” című divat-újságot. Új előfizetőknak ingyen küldi meg folyó regényének eddigi folytatásait. A lapot bárhová utána küldi előfizetőinek. Mutatványszámot mindenkinek küld, aki kívánja. Előfizetni bárnaply naptól kezdve lehet. Előfizetési árak egy hónapra 1 frt 20 kr., negydvévre 3 frt 50 kr. Az előfizetés postautalványon beküldhető a „Magyar Hirlap” kiadóhivatalának, Budapest, Honvéd-utca 4.

— Grósz Lajos fogspezialista lapunk mal számában közölt hirdetésére felhívjuk t. olvasóink szives figyelmét.

Bálli selyemszöveteket 35 krtól 14 frt 65 krig méterenként — valamint fekete, fehér, színes Heneberg-selyem 35 krtól 14 frt 65 krig méterenként sima, csikos, kockázott, mintázott damaszt s. a. t. (mint egy 240 különböző minőség, 2000 szín és mintázatban s. a. t. a megrendelt áru postabér és vámmentes a hához szállítva mintákat postafordultával: Heneberg G. (cs és k. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Svájcba címzett levelekre 10 kros, levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztettek.

Nyiltér.*)

Henger rovatkolás.

Felhívjuk az érdekeltelek figyelmét azon körülményre, hogy gyári műhelyünkben új henger rovatkoló gépeket (Riffel Maschinen) állítottunk fel, és elvállaljuk a hengerek rovatkolását, a legutányosabb árak mellett a legrövidebb idő alatt elkészítve.

Back Bernát fia

34H52

szegedi gőzmalma és vízvezetke.

(E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.)

Értesítés.

Van szerencsém a szentesi n. é. közönséget értesíteni, hogy körutazásom alkalmával helyben — rövid időre a — Harris-téle házban, a kapuval szemben

MŰFOGÁSZATI TERMEMET

megnyitottam.

Elvállalok a műfogászat terén mindenféle munkákat, u. m. egyes és egész fogsorokat, arany, (vulkanit) és celuloidban a legújabb amerikai mód szerint szájpaddás nélkül úgy, hogy a gyökerek eltávolítása szükségtelen; valamint betegség által elvesztett szájpaddást is műlegesen pótolok úgy, hogy az illető minden további kellemetlenségtől mentve van.

Munkám jó és tartósságáért 28 évi kül-

és belföldi gyakorlatom tanuskodik és számtalan bizonyítványaim a nagyérdemű közönségnek rendelkezésére bocsajtom.

Nagybecsű pártfogásukat kérve, maradtam kiváló tisztelettel
Grósz Lajos
 fogspezialista,
 a szabadalmazott celuloid gép feltalálójá.
 BUDAPESTRÓL.
 Alapított 1878-ban.

A „REFORM-TANMÓD VEZETŐSÉGE” hogy a maga nemében páratlan a pedagógiai, pszichológiai, szaktantárgyak által elismert psychó és physiológiai következtetések alapján tanfolyamain (levél szerinti) résztvevők között (nő vagy férfi) több mint

15000 korona

díjat oszt ki oly czébből, hogy ezen tanmódot — amely mindenkinek előtti a tanulni öhajját megteremti tanulni, s egyben ennek emlékeztetőhöz is járul — a legmagasabb fokára emelni törekszik, s csak akkor kezd a tulajdonképeni tantárgy tanításához, ha a tanuló emlékeztetőhöz az illető tantárgy felfogására kellően előkészített — mindenütt ismeretessé tegye — adja a következő díjtalanít.

A g Y a k o r l a t i t U d Á s
N. n. N. n. N. n. N. n. N. n. N. n. k i r e
h A s z n o s

A ki ezen talányt helyesen megtudja fejteni küldje azt és 40 krt. postabélyegben a pontos címével a REFORM-TANMÓD „E. P.” vezetőséghez, Budapest, Váci-körút 74. — Minden egyes beküldőnek egy readdikvíl érdekes, díszes köcsű könyv lesz bérmentve megküldve. Azonkivül

8 osztályban 1500 főtutalom
több mint 15000 korona

összértékben: köcsűk 1000. 800. 750. 500. 300. 250. 200. 150. 100 korona s. i. t. értékben lesz kiosztva, olyképp, hogy bárki is mind a 8 osztályon vehet részt s így 8 legelső főtutalomra is tehet szert. Közlebbi felvilágosítások, valamint a jutalmazottak névsora és címe más helyen lesz közölve. 9V14

Pályázati hirdetmény.

A Szentesi polgári olvasókörben f. évi november 1-én megüresedő vendégül állásra e hó 10-ig bezárólag pályázat hirdetetik. A föltételek alulírottak megteudhatók.

Szentes, 1897. okt. 5.

Balázsovits Norbert,
 körelnök.

Kiadó föld.

Farkas Eugéniának a tőkei gátnál 7 hold hereföldje dinynye alá kedvező feltételek mellett kiadó. Értekezni lehet a tulajdonossal.

Az 1895. évi cairoi s az 1896. évi londoni egészségügyi kiállításokon diszoklevéllel s arany éremmel kitüntetve. — Orvosi tekintélyek által kipróbált s nagyobb korodákban kitűnő sikerrel használt külszer:

REUMA SZESZ

biztos s kiváló gyors hatása a test bármilyen csúzos bántalmait, u. m.: köszvény, csúz, rheuma, ischiás, asthma, stb. ellen.

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakrabban idűltébb eseteknél is már egyszeri bedörzsölésnél a fájdalmakat teljesen megszüntette.

Fog- és fejfájást 5 perc alatt megszüntet
 Egy üveg ára használati utasítással 1 korona,
 erősebb üveg 2 korona 40 fillér.

Főraktárak Budapesten: Török József ur gyógyszerárában Király-u. 12. és dr. Egger A. ur gyógyszerárában Váci-körút 17. — Ugyisint a főváros összes s a vidék csaknem összes gyógyszerárában, valamint a készítő

WIDDER GYULA

gyógyszerész 5-10

S.-A.-Ujhely, 157. szám.

Ugyisint Gombós László és ifj. Váraday Lajos uraknál Szentesen.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettek.

I. magyar királyi szabadalmazott OSZTÁLY SORSJÁTÉK

A magyar kir. osztálysorsjáték 50.000 nyereseményének jegyzéke.

A legnagyobb nyeresemény a játékterv 9. §. szerint
1.000.000 korona.
 Egy millió

A nyeresemények különleges beosztása a következő:

Nyeresemények	Korona
1 a	600 000
1 .	400 000
1 .	200 000
2 .	100 000
1 .	90 000
1 .	80 000
1 .	70 000
2 .	60 000
1 .	40 000
5 .	30 000
1 .	25 000
7 .	20 000
13 .	15 000
31 .	10 000
67 .	5 000
3 .	3 000
432 .	2 000
763 .	1 000
1238 .	500
90 .	300
31700 .	200
3900 .	170
4900 .	130
50 .	100
3900 .	80
2900 .	40
50000 nyeresemény 6 főtutalom	13.160.000 kor.
összegeben, mely 6 osztályban sorsoltatik ki.	

Török A. és Társa

a magy. királyi szabad osztály-sorsjáték főelárúsító.
 Budapest, Váci-körút 4/P. szám.

Az 1897. év február hó 27-iki törvény szerint a kis lotri megszűnik és ezen osztály-sorsjáték által pótolatik. Németországban ezen nemű sorsjátékok már 100 év óta fennállanak és az illető sorsjegyek eladattak. Nálunk Magyarországon is emelkedik iránta az érdeklődés, mert a sorsjegyek legnagyobb része biztos kezében van. Nemsokára ilyenek csak ráfizetés-sel lesznek kaphatók. Azért ajánljuk, hogy a vétellel nekünk.

A magyar osztály-sorsjáték áll:

100.000 **50.000**

eredeti sorsjegyből és pénznyereseményből
 A nyeresési esélyek oly előnyösek, hogy az eddigi kis lotri, vagy egy igérvény vétele ezzel nem is hasonlítható össze. Ily előnyös esélyekkel szemben mindenki nyujtsa kezét a szerencsének viszonyaihoz képest. Az összes 50 000 nyeresemény a mellette álló nyeresemény jegyzékéből látható; ezen nyeresemények 6 részben lesznek kiosztva és a nyerő sorsjegyek középsőben kifizetettek.

A sorsjegyek ára az első húzáshoz:

6	frt	egy egész	eredeti sorsjegy
3	■	egy fél	■
1.50	■	egy negyed	■
0.75	■	egy nyolcad	■

A húzások a fővárosi vípadó épületében nyilvánosan történnek a m. kir. kormány felügyelete alatt és egy kir. közjegyző előtt. A húzásnál mindenki jelen lehet.

Mi üzlethelyiségünkben elárúsítjuk vagy utánvétellel, vagy az összeg postautalványosított be- küldése ellenében ajánlott levélben elküldjük az eredeti sorsjegyeket. Minden egyes vevő nevét azonnal feljegyezzük és vevőnk minden egyes húzás után megkapják a kimerítő sorsolási jegyzéket.

Rendelvényeket f. é. október hó 9-ig fogadunk el.

Majdnem 9V14

→ 8000 FORINT ←

az díjtalanul kiosztva

„A LET”

kiadóhivatalka a tal. A díjkiosztáson, valamint a kiadóhivatalka által nyújtandó tisztességes és jövedelmező mellékreszes-ten, (biztos állásra való kilátással) részt vehet mindenki (nő vagy férfi) ki a következő talány meg-
 fejtését beküldi:

A s Zeren cseabát Rakse géde.

A ki ezen talányt meg tudja helyesen fejteni, az küldje a megfejtést és 35 krt. postabélyegben a pontos címével „A LET” kiadóhivatalkának:

BUDAPEST, V.

Minden egyes beküldőnek egy rendkívül érdekes, díszes bekezdésű könyv lesz bérmentve megküldve. Azonkivül

8 osztályban 1500 főtutalom,
 majdnem

8000 forint összértékben,

köcsűk jutalmak: 1000. 800. 500. 300. 250. 200. 150. 100 korona s. i. t. értékben lesz kiosztva olyképp, hogy bárki is mind a 8 osztályon részt vehet s így 8 legelső főtutalomra is tehet szert. Közlebbi felvilágosítást valamint a jutalmazottak névsora és címe „A LET”-ben lesz közzétéve.